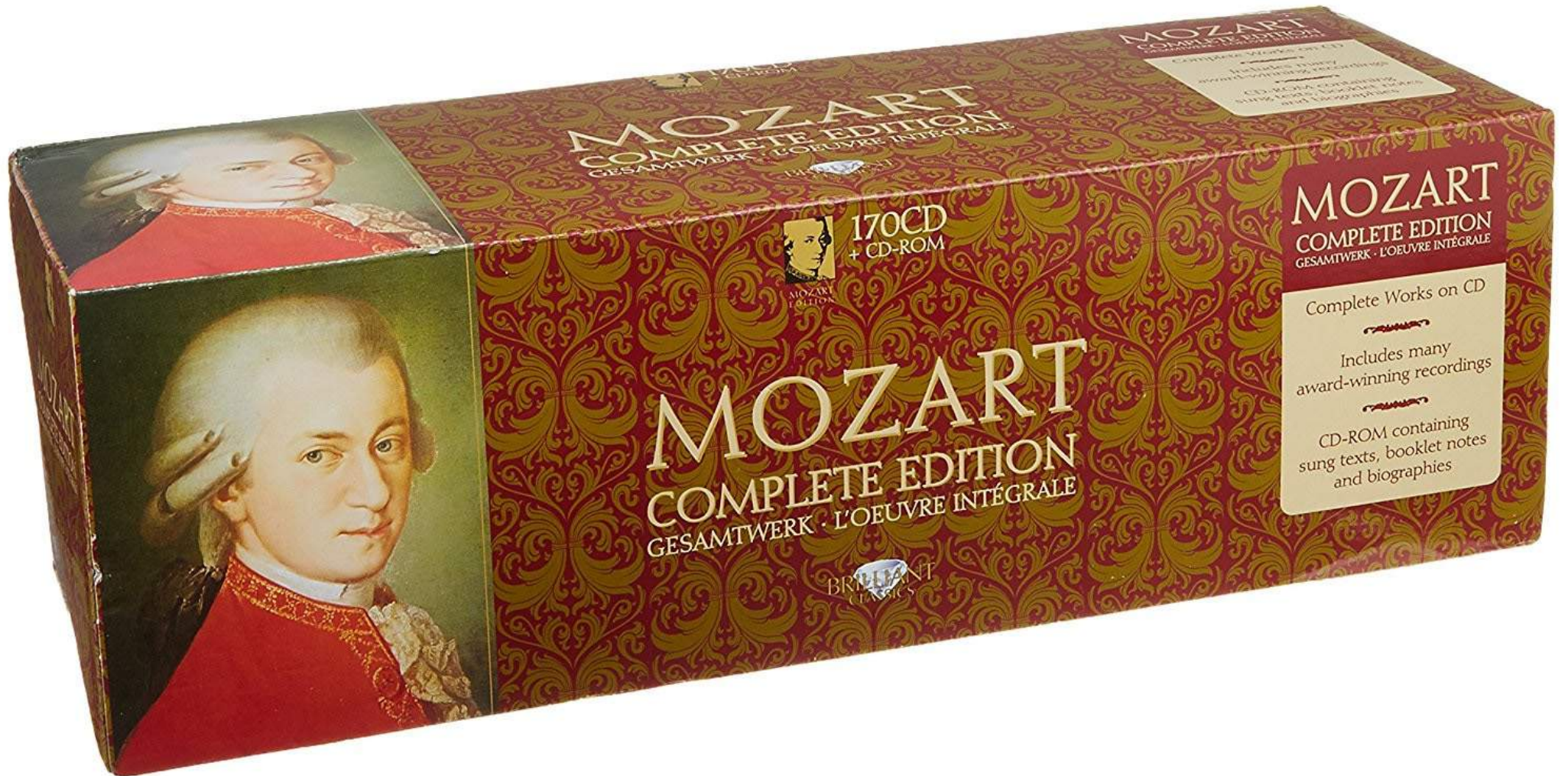

ivan supek

BRILJANTNI MOZART

Pred dvije godine po prvi puta sam napravio recenziju nekog glazbenog albuma - [Brahmsove i Mozartove simfonije u interpretaciji Brune Waltera](#) s Njujorškom filharmonijom za diskografsku kuću Columbia/RCA Victor, a da u rukama nikada nisam imao nosač zvuka - LP ili CD, već sam direktno iz računala preslušavao audiozapis visoke rezolucije. No, zapis je tada ipak bio u „mom posjedu“ - lokalno. Ovoga puta čak ni to nije bio slučaj. Zapisi su bili pohranjeni u „oblaku“ a preslušavani su putem [Calm Audio streaming](#) servisa tijekom nekoliko mjeseci.

Radi se o [ediciji Mozart diskografske kuće Brilliant Classics](#) izdanj 2010. godine koja sadrži 170 glazbenih CD-ova, jedan interaktivni DVD sa sveobuhvatnim pregledom Mozartovog života, te jedan CD-ROM koji zamjenjuje uobičajenu knjižicu s popisom djela, biografijama izvođača i libretima. Većina nosača snimljena je upravo za ovu prigodu, a 70-tak CD-a licencirano je od poznatih diskografskih kuća (Philips, Hungaroton, Nimbus...) a među njima može se naći cijeli niz sjajnih izvedbi (koncerti za dva i tri klavira u izvedbi mađarskog trojca - Zoltán Kocsis, Dezső Ranki, András Schiff s Hungarian State Orchestra i Jánosom Ferencsikom; kvarteti s Franz Schubert Quartet, violinske sonate sa Salvatoreom Accardom i Brunom Caninom...). Cjelokupni odabir licenciranih izdanja i novo snimljenog materijala odaje promišljenost izdavača, čak i veću nego kod sličnih izdanja istog izdavača. Ovo izdanje čitav niz godina nije niti imalo konkurenciju, jer slična Philipsova izdanja Mozartove glazbe - 148 LP ploča izdanih u 16 kutija '70-ih godina prošlog stoljeća, a potom u izmijenjenom obliku na čak 180 CD-a povodom 200. godišnjice smrti kompozitora 1991. godine, ne mogu se odavno nabaviti (osim kao rabljena, i to za vrlo velike novce). No, ove godine DECCA i DG izdali su ediciju Mozart 225 na 200 CD-ova povodom ne baš okrugle obljetnice - 225 godina od skladateljeve

smrti. Lako je uočiti da u tom izdanju ima daleko više starijih snimaka i da gotovo nema snimaka načinjenih baš za ovu prigodu a cjeline su „podijeljene“ među više izvođača. Ova koprodukcija DECCA-e i DG-a znatno je skuplja, pa bi u ovom slučaju moja preporuka bila kupovati pojedinačne nosače zvuka.

Ediciju Brilliant Classics po običaju otvaraju simfonije i klavirski koncerti, nove snimke napravljene za ovu priliku. Simfonije izvodi Mozart Akademie Amsterdam s dirigentom Jaap ter Linden. To su sve vrlo dobre izvedbe, koje nalaze dobru mjeru između povijesne obaviještenosti i tradicionalnog pristupa. Kasne simfonije možete ipak dopuniti s pokojom od referentnih izvedbi iz naše [WAM fonoteke](#). Klavirski koncerti sa solistom Derekom Hanom, Philharmonia Orchestra i dirigentom Paulom Freemanom još su bolje postignuće i kao cjelokupni set mogu stati uz bok najboljima. Dakle, ako se ne želite upuštati u nabavu pojedinačnih izvedbi, a gotovo da i nema potrebe, ovo je za svaku preporuku. Ostali koncerti su kombinacija licenciranih i novijih snimki i sve su barem dobre kvalitete, ali ipak ne na nivou onoga što nudi izdanje klavirskih koncerata.

Divertimente i serenade izvode razni sastavi - Kurpfälzisches Kammerorchester Mannheim, Florian Heyerick & Jirí Malát; Camerata Salzburg, Sándor Végh; Cappella Coloniensis, Joshua Rifkin; Franz Liszt Chamber Orchestra, János Rolla i Amati Chamber Orchestra, Gil Sharon - dobre izvedbe bez većih zamjerki, a posebno bih izdvojio izvedbe Sándora Végha s Cameratom Salzburg.

Uz opere, simfonije i klavirske koncerte, Mozartova komorna glazba zauzima jednako značajno mjesto a u ovoj ediciji proteže se na respektabilnih 28 nosača zvuka. Tu pretežu licencirana izdanja, no uglavnom u vrlo dobrim ili odličnim izvedbama. Već smo spomenuli

gudačke kvartete s Franz Schubert Quartetom i violinske sonate sa Salvatoreom Accardom i Brunom Caninom, no tu su i kvinteti s Nobukom Imaiem i Orlando Quartetom, pa puhači kvarteti i kvinteti s Lotharom Kochom - oboa, Karlom Leisterom - klarinet, i Gerdom Seifertom - rog, sve uz primjerenu pratnju Brandis Quarteta.

Kod djela za tipke čekaju vas također ugodna iznenađenja. Piano sonate u interpretaciji mađarske pijanistice Kláre Würtz zaista su odlične i, kao kod klavirskih koncerata, bolji komplet gotovo da i ne možete nabaviti. Mađari, Mozart i glasovir u ovome setu pokazuju se dobitnom kombinacijom. Drugo ugodno iznenađenje su Mozartova djela za orgulje u interpretaciji Ivana Ronde.

Mise i čuveni „Rekvijem“, koji je Nicol Matt snimio s različitim pjevačima i orkestrima, čine mi se slabijim dijelom ove edicije, no daleko od toga da su izvedbe loše. Za nekoga tko prvi puta čuje ta djela bit će to sasvim dobre izvedbe jer nije riječ o tehničkim nedorečenostima, bilo kod glazbe, bilo kod snimke, već o tome da u interpretacijama ovih djela nedostaje nešto više „reljefnosti“.

Opere na 43 nosača zvuka, razumljivo, zauzimaju najveći udio u ediciji. Nalazimo tu bisere kao što je npr. sjajna interpretacija Mozartove opere „La finta semplice“ Leopolda Hagera s Helenom Donath, Teresom Berganzom i Anthonyjem Rolfe-Johnsonom. Hager je snimio i ponajbolju interpretaciju „Apolla et Hyacinthus“, no kako se ona više ne može nabaviti, imamo ovdje odličnu noviju izvedbu s Robertom Morvajem, Antoniom Bourvéom i European Chamber Soloists pod vodstvom Nicola Matta. Od ranih izvedbi treba spomenuti i „Bastien und Bastienne“ s Dagmar Schellenberger, Ralphom Eschrigom, Leipziškim radio-simfonijskim

orkestrom (Leipzig RSO) i Maxom Pommerom. Stariji diskofili sjetit će se njegovih odličnih izvedbi Bachovih kantata na LP pločama Eterne, a i ovdje nam Pommer daje vrlo dobru interpretaciju. Od novijih zapisa ranih opera treba izdvojiti i odličnu izvedbu „Il re pastore“ s Johannettom Zomer, Marcelom Reijansom, orkestrom Musica ad Rhenum i američkim flautistom i dirigentom Jedom Wentzom.

Naše čitatelje posebno će zanimati zapis „Idomenea“ u izvedbi Richarda Lewisa i Sene Jurinac, zboru i orkestra Glyndebourne Festivala pod ravnanjem Johna Pritcharda. Iako ta ponešto spora izvedba možda i ne bi zaslužila preporuku, treba ju svakako poslušati zbog naše Sene Jurinac, koja je upravo sjajna.

Mozartove opere Da Ponte i čarobna „Die Zauberflöte“ izvode razni solisti (Monica Groop, Nancy Argenta, Christoph Genz, Cornelius Hauptmann...) pod vodstvom Sigiswalda Kuijkena i njegovog ansambla La Petite Bande. Riječ je o solidnim izvedbama, ali ne i prvom izboru. No, ako imate čuvene „standardne“ izvedbe s Kleberom, Kripsom, Klempererom ili Giulinijem a ne želite odveć investirati u ponajbolje povijesno obaviještene izvedbe, ovo je dobar izbor da biste stekli uvid u modernu izvođačku praksu s malim ansamblom i pjevačima školovanim pretežno u idiomu ranih izvedbi.

Sve u svemu, ove izvedbe opera mogu se preporučiti svima osim „fanaticima“ povijesno obaviještenih izvedbi koji već sve to imaju u ponajboljim izvedbama a uopće ih ne interesiraju starije izvedbe. Zapravo, jednako vrijedi i za cjelokupnu ediciju, no svi drugi diskofili zaista mogu uživati u sjajnoj glazbi uglavnom u vrlo dobrim ili odličnim izvedbama, i to po cijeni od desetak kuna za jedan CD!

1. CD01-11	Symphonies	25. CD119-124	Concert Arias
2. CD12-21	Piano Concertos	26. CD125-126	Songs
3. CD22	Concertos for 2 & 3 Pianos	27. CD127-128	Apollo Et Hyacinthus
4. CD23-26	Wind Concertos	28. CD129	Bastien Und Bastienne
5. CD27-28	Violin Concertos	29. CD130-132	La Finta Semplice
6. CD29	Sinfonia Concertante K364 & Concertone	30. CD133-135	Mitridate Ré Di Ponto
7. CD30-39	Divertimenti, Serenades & Marches	31. CD136-138	Ascanioo In Alba
8. CD40-46	Wind Serenades	32. CD139-140	Il Sogno Di Scipione
9. CD47-52	Dances	33. CD141-143	Lucio Silla
10. CD53	Wind Quintets & Oboe Quartet	34. CD144-146	La Finta Giardiniera
11. CD54	Piano Quartet, Clarinet Trio	35. CD147-148	Il Ré Pastore
12. CD55-56	Piano Trios	36. CD149-150	Zaide
13. CD57	Piano Quartets	37. CD151	Thamos, König In Agypten
14. CD58-59	Flute Quartets & Sonatas	38. CD152-154	Idomeneo
15. CD60-68	Violin Sonatas	39. CD155-156	Die Entführung Aus Dem Serail
16. CD69-71	String Quintets	40. CD157	Der Schauspieldirektor
17. CD72	String Trio Divertimento	41. CD158-160	Le Nozze Di Figaro
18. CD73-74	String Duos and Trios	42. CD161-163	Don Giovanni
19. CD75-81	String Quartets	43. CD164-166	Cosí Fan Tutte
20. CD82-86	Piano Sonatas	44. CD167-168	Die Zauberflöte
21. CD87-95	Keyboard Works	45. CD169-170	La Clemenza Di Tito
22. CD96	Organ works	46. CD-ROM	Sung Texts, Booklet Notes & Biographies
23. CD97-111	Requiem, Masses & Litanies	47. DVD	Mozart Interactive
24. CD112-118	Church vocal musc		